

DA

DA

DA

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 15.10.2008
KOM(2008) 661 endelig

2008/0199 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

**om ændring af direktiv 94/19/EF om indskudsgarantiordninger, for så vidt angår
dækningsniveau og udbetalingsfrist**

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

I perioder med volatile markeder er noget af det, der bekymrer indskydere mest, om deres indskud er sikre i tilfælde af bankkonkurs.

Fællesskabsbestemmelser har siden 1994 sikret, at alle medlemsstater har et sikkerhedsnet for indskydere i tilfælde af bankkonkurs. Ved en gennemgang af de eksisterende bestemmelser, som Kommissionen offentliggjorde i 2006¹, viste der sig at være behov for forbedringer på en række områder. Men ifølge rapportens konklusion kunne mange af forbedringerne på det pågældende tidspunkt gennemføres uden at ændre lovgivningen.

Forskellige hændelser i 2007 og 2008, og navnlig den nuværende krise på de finansielle markeder, har fået disse mangler og deres følger for indskydernes tillid til at fremstå endnu tydeligere.

Som noget helt afgørende bliver der også stadig mere bevidsthed om, at mange opsparere kunne blive taget på sengen i tilfælde af bankkonkurs og ikke få godtgørelse, fordi deres opsparinger overstiger dækningsniveauet i hjemlandet. Minimumsdækningen på 20 000 EUR er ikke blevet justeret siden 1994 og er i betragtning af opsparingernes fordeling ikke længere tilstrækkelig i en række lande. Noget tyder på, at konkurrenceforvridninger på grund af forskellige nationale foranstaltninger rent faktisk har en forstyrrende indvirkning på indlånsaktiviteter.

Endvidere opfylder den nuværende udbetalingsfrist på tre måneder ikke indskydernes behov og forventninger.

Den 7. oktober 2008 erklærede Rådet for Den Europæiske Union, at der var enighed om, at genskabelse af tillid og en velfungerende finanssektor har højeste prioritet. Rådet forpligtede sig til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at beskytte den enkelte opsparers indskud og kunne tilslutte sig Kommissionens ønske om hurtigt at fremsætte et hensigtsmæssigt forslag om at fremme konvergens mellem indskudsgarantiordninger. Derfor bør nærværende direktiv ændres på tre centrale områder:

- Minimumsdækningen forhøjes
- Udbetalingsfristen reduceres til højst tre dage
- Coassurance ophører.

2. KONSEKVENSANALYSE OG OFFENTLIG HØRING

I betragtning af sagens hastende karakter har det hverken været muligt at foretage en konsekvensanalyse eller en offentlig høring i forbindelse med dette forslag.

¹ KOM(2006) 729.

Kommissionen fik dog stor indsigt i forbindelse med gennemgangen af direktiv 94/19/EF. Kommissionen anmodede i forbindelse med sin meddelelse fra 2006 navnlig Kommissionens Fælles Forskningscenter om at indgive rapporter om dækningsniveauet (2005), eventuel harmonisering af finansieringsmekanismer (2006/2007) og indskudsgarantiordningernes effektivitet (2008). European Forum of Deposit Insurers (EFDI) støttede dette arbejde, navnlig for så vidt angår hindringerne for hurtig udbetaling til indskydere. I nærværende forslag er der taget hensyn til dette arbejde.

Rapporterne kan ses på følgende websted:

http://ec.europa.eu/internal_market/bank/guarantee/index_en.htm

3. BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Forslaget har ingen konsekvenser for Fællesskabets budget.

4. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

Et direktiv til ændring af det nuværende direktiv er det mest hensigtsmæssige instrument. Forslaget bygger på traktatens artikel 47, stk. 2, der danner retsgrundlag for vedtagelse af fællesskabsforanstaltninger, der tjener til at realisere et indre marked for finansielle tjenesteydelser.

I overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet som fastsat i EF-traktatens artikel 5 kan målet for den foreslåede foranstaltning ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor bedre gennemføres på fællesskabsplan. De foreslåede nye bestemmelser går ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå de ønskede mål.

Kun med fællesskabslovgivning er det muligt at sikre, at kreditinstitutter, som opererer i mere end en medlemsstat, er genstand for samme krav til indskudsgarantiordninger, og på den måde garantere lige vilkår, undgå unødvendige overensstemmelsesomkostninger i forbindelse med aktiviteter på tværs af grænser og således fremme yderligere integration på det indre marked. Med en fællesskabsindsats sikres der endvidere stor finansiell stabilitet i EU.

5. NÆRMERE REDEGØRELSE FOR FORSLAGET

5.1. Udbetalingsfristen reduceres

Den nuværende udbetalingsfrist på tre måneder, som tilmed kan forlænges til ni måneder, svækker indskydernes tillid og opfylder ikke deres behov. Mange indskydere kan forvente at få betydelige økonomiske vanskeligheder, allerede inden der er gået en uge. Derfor bør udbetalingsfristen reduceres til tre dage uden mulighed for forlængelse.

Men fristen bør først løbe fra det tidspunkt, hvor de kompetente myndigheder har konstateret, at kreditinstituttet efter deres opfattelse ikke er i stand til at tilbagebetale indskuddet, eller en domstol har afsagt kendelse om, at indskydernes mulighed for at

fremsætte krav suspenderes. De kompetente myndigheder skal foretage denne konstatering senest 21 dage efter, at det er blevet godtgjort over for dem, at et kreditinstitut ikke har tilbagebetalt indskud. For at sikre hurtig udbetaling bør denne frist på 21 dage reduceres til tre dage.

På indeværende tidspunkt er kun interbankindskud og indskud knyttet til hvidvaskningsaktiviteter undtaget fra bestemmelsen om udbetaling i artikel 2.

Medlemsstaterne kan vælge at foretage yderligere 14 udelukkelser fra udbetaling, jf. artikel 7, stk. 2, sammenholdt med bilag I. De omfatter bl.a. indskud fra den finansielle og den offentlige sektor, nære pårørende til bankens revisor og indskud fra selskaber, som er af "en sådan størrelse, at de ikke har ret til at opstille en forkortet status, jf. artikel 11 i Rådets fjerde direktiv (78/660/EØF)". Det synes indlysende, at de fleste af undtagelserne skaber væsentlige hindringer for ethvert forsøg på at sikre hurtig udbetaling. Det er derfor absolut nødvendigt, at sådanne udelukkelser ikke længere finder anvendelse. For at sikre hurtig udbetaling bør en ordning kun omfatte privatkundeindskud. Men medlemsstaterne bør have mulighed for at inddrage andre indskydere, forudsat at inddragelsen ikke hindrer hurtig udbetaling.

5.2. Coassurance

Det nuværende direktiv giver mulighed for frivillig coassurance på højst 10 %, dvs. indskyderen bærer en vis procent af tabet. Det har vist sig at svække indskydernes tillid og kan have forværret problemerne. Argumentet med moralsk risiko (indskyderen bør "straffes", hvis de sætter deres midler i en bank, som tilbyder høje renter, men tager store risici) holder ikke, for privatkundeindskydere kan normalt ikke vurdere bankers finansielle soliditet. Derfor bør denne mulighed ikke videreføres.

5.3. Dækningsniveau

Indskud er på nuværende tidspunkt dækket op til mindst 20 000 EUR, og medlemsstaterne kan vedtage bestemmelser, som indebærer en højere dækning. Men det afspejler ikke det nuværende gennemsnitsindskud på ca. 30 000 EUR pr. EU-borger. For at bevare indskydernes tillid bør dækningsniveauet hæves væsentligt.

Den 7. oktober 2008 enedes Rådet for Den Europæiske Union om, at alle medlemsstater, foreløbig for en periode på mindst et år, skulle stille indskudsgaranti til enkeltpersoner for et beløb på mindst 50 000 EUR, idet mange medlemsstater dog besluttede at forhøje deres minimum til mindst 100 000 EUR. Derfor bør dækningsniveauet først hæves til mindst 50 000 EUR og et år senere til mindst 100 000 EUR. Ca. 65 % af de berettigede indskud skønnes at være dækket under den nuværende ordning. De nye beløb skønnes at ville dække 80 % (med en dækning på 50 000 EUR) og 90 % (med en dækning på 100 000 EUR) af alle indskud.

Ændringer af dækningsniveauet bør være underlagt den almindelige udvalgsprocedure. Men i nødsituationer vil der være behov for en øjeblikkelig, koordineret fællesskabsindsats for at hæve dækningsniveauet og tage højde for en pludselig svækkelse af indskydernes tillid. Derfor er det helt afgørende med en hasteforanstaltning i udvalgsregi. Sådanne hasteforanstaltninger bør begrænses til 18 måneder.

5.4. Grænseoverskridende samarbejde

En indskudsgarantiordning dækker ikke blot indskydere i den medlemsstat, hvor banken har fået meddelt tilladelse (hjemlandet), men også indskydere i bankens filialer i en anden medlemsstat (værtslandet). Hvis værtslandets indskudsgarantiordning tilbyder et højere dækningsniveau end hjemlandets ordning, har filialen også mulighed for at tilslutte sig værtslandets ordning for at tilbyde den samme dækning som de banker, der har fået meddelt tilladelse i værtslandet.

Uanset om banken har tilsluttet sig værtslandets ordning eller ej, er det helt afgørende, at "hjem- og værtslandsordningerne" samarbejder med hinanden for at sikre hurtig udbetaling. Med forslaget indføres der derfor udtrykkeligt en almindelig forpligtelse for ordninger til at samarbejde med hinanden.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om ændring af direktiv 94/19/EF om indskudsgarantiordninger, for så vidt angår dækningsniveau og udbetalingsfrist

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 47, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen²,

under henvisning til udtalelse fra Den Europæiske Centralbank³,

efter proceduren i traktatens artikel 251⁴, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den 7. oktober 2008 erklærede Rådet for Den Europæiske Union, at der var enighed om, at genskabelse af tillid og en velfungerende finanssektor har højeste prioritet. Rådet forpligtede sig til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at beskytte den enkelte opsparers indskud og kunne tilslutte sig Kommissionens ønske om hurtigt at fremsætte et hensigtsmæssigt forslag om at fremme konvergens mellem indskudsgarantiordninger.
- (2) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/19/EF af 30. maj 1994 om indskudsgarantiordninger⁵ indeholder allerede bestemmelser om en grundlæggende dækning for indskydere. Men den nuværende finansielle krise gør det nødvendigt med en bedre dækning.
- (3) I henhold til direktiv 94/19/EF er indskud på nuværende tidspunkt dækket op til mindst 20 000 EUR, og medlemsstaterne kan vedtage bestemmelser, som indebærer en højere dækning. Det har imidlertid vist sig at være utilstrækkeligt for en lang række indskud i Fællesskabet. For at bevare indskydernes tillid bør minimumsbeløbet for dækning forhøjes.

² EUT C af , s. .

³ EUT C af , s. .

⁴ EUT C af , s. .

⁵ EFT L 135 af 31.5.1994, s. 5.

- (4) I henhold til direktiv 94/19/EF kan medlemsstaterne begrænse dækningen til en bestemt procentsats. Nævnte mulighed har vist sig at være til skade for indskydernes tillid og bør ikke videreføres.
- (5) Den nuværende udbetalingsfrist på tre måneder, som kan forlænges til ni måneder, er i modstrid med behovet for at bevare indskydernes tillid og opfylder ikke deres behov. Derfor bør udbetalingsfristen reduceres til tre dage fra den dato, hvor indskudsgarantiordningen modtager de relevante oplysninger. I de tilfælde, hvor udbetalingen udløses af de kompetente myndigheders konstatering, bør fristen på 21 dage også reduceres til 3 dage for ikke at forhindre hurtig udbetaling.
- (6) Muligheden for at bestemme, at visse kategorier af indskydere, jf. bilag I til direktiv 94/19/EF, udelukkes, har medført, at der er en lang række kategorier af modtagere at identificere i forbindelse med udbetalingsproceduren. Det har vist sig at give anledning til problemer i forbindelse med håndhævelse af aftaler mellem hjem- og værtslandsordninger (supplering) og at forsinke udbetaling, og muligheden bør derfor ikke videreføres. Endvidere vedrører de fleste af de nuværende undtagelser offentlige myndigheder og finansieringsinstitutter. Øget beskyttelse bør imidlertid komme indskydere til gode, som i princippet ikke har nogen væsentlig økonomisk erfaring. Derfor bør beskyttelse begrænses til privatkundeindskydere, mens medlemsstaterne beholder muligheden for at udvide beskyttelsen til at omfatte andre kategorier af indskydere.
- (7) Medlemsstaterne bør sikre, at indskudsgarantiordninger har tilstrækkelige midler til at opfylde deres behov.
- (8) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 94/19/EF bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen⁶.
- (9) Kommissionen bør navnlig tillægges beføjelser til at justere dækningsniveauet. Da der er tale om en generel foranstaltning, der har til formål at ændre en ikke-væsentlig bestemmelse i direktiv 94/19/EF, skal foranstaltningen vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 5a i afgørelse 1999/468/EF.
- (10) Når de frister, der normalt gælder i forbindelse med forskriftsproceduren med kontrol, i det særligt hastende tilfælde, der opstår, når indskydernes tillid til de finansielle markeders sikkerhed står på spil, ikke kan overholdes, bør Kommissionen have mulighed for at anvende hasteproceduren i artikel 5a, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF til vedtagelse af en midlertidig forhøjelse af dækningsniveauet.
- (11) På grund af den nuværende finansielle krise bør medlemsstaterne gennemføre bestemmelsen om forhøjelse af dækningsniveauet til 50 000 EUR i lovgivning med tilbagevirkende kraft fra den dato, hvor Kommissionens forslag vedtages, for at bevare indskydernes tillid og samtidig imødekomme alle berørte parter berettigede forventninger.

⁶ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

- (12) Målene for forslaget til foranstaltning, nemlig harmonisering af dækningsniveauer og udbetalingsfrister, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, da det kræver harmonisering af en lang række forskellige retsfor skrifter i medlemsstaterne, og kan derfor bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (13) Direktiv 1994/19/EF bør derfor ændres i overensstemmelse hermed -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

I direktiv 94/19/EF foretages følgende ændringer:

- 1) Artikel 1, nr. 3), nr. i), andet afsnit, affattes således:

"De kompetente myndigheder skal foretage denne konstatering hurtigst muligt og senest 3 dage efter, at det for første gang er blevet godtgjort over for dem, at et kreditinstitut ikke har tilbagebetalt et indskud, der er forfaldet til udbetaling".
- 2) I artikel 4 foretages følgende ændringer:
 - a) Stk. 5 affattes således:

"5. I de tilfælde, der er omhandlet i stk. 1-4, sikrer medlemsstaterne, at indskudsgarantiordningerne samarbejder med hinanden."
 - b) Følgende indsættes som stk. 6:

"6. Kommissionen vurderer, hvordan denne artikel fungerer, og foreslår eventuelt ændringer hertil."
- 3) I artikel 7 foretages følgende ændringer:
 - a) Stk. 1, 2 og 3 affattes således:

"1. Indskudsgarantiordningerne sikrer, at en given indskyders samlede indskud er dækket op til mindst 50 000 EUR, såfremt indskud bliver indisponible.

Senest den 31. december 2009 for højes dækningen til mindst EUR 100 000.
 2. Medlemsstaterne kan bestemme, at visse indskud, jf. bilag I, udelukkes fra garantiordningen eller dækkes med et lavere beløb, forudsat at udbetalingen til samtlige indskydere foretages inden for fristen i artikel 10, stk. 1.
 3. Dette direktiv omfatter indskydere, som er fysiske personer, der ikke handler som led i deres erhverv.

Indskudsgarantiordninger kan også omfatte andre indskydere, forudsat at udbetalingen til samtlige indskydere foretages inden for fristen i artikel 10, stk. 1."

b) Stk. 4 udgår.

c) Stk. 5 affattes således:

"5. Kommissionen tager hvert år det i stk. 1 anførte beløb op til fornyet gennemgang. Den første gennemgang finder sted senest den 31. december 2010."

d) Følgende indsættes som stk. 6 og 7:

"6. Kommissionen kan tilpasse det i stk. 1 anførte beløb på baggrund af bl.a. udviklingen i banksektoren og den økonomiske og monetære situation i Fællesskabet.

Denne foranstaltning til ændring af ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 7a, stk. 2."

7. Kommissionen kan vedtage en midlertidig forhøjelse af beløbet omhandlet i stk. 1 af højst 18 måneders varighed.

Denne foranstaltning til ændring af ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 7a, stk. 3."

4) Følgende indsættes som stk. 7a:

"Artikel 7a

1. Kommissionen bistås af Det Europæiske Bankudvalg, der er nedsat ved Kommissionens afgørelse 2004/10/EF*.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5a, stk. 1-4, og artikel 7 i afgørelse 1999/468/EF**, jf. dennes artikel 8.

3. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5a, stk. 1, 2, 4 og 6, og artikel 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

* EUT L 3 af 7.1.2004, s. 36.

**EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23."

5) I artikel 10 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1 affattes således:

"1. Medlemsstaterne sikrer, at præcise oplysninger om indskydere og indskud, som er nødvendige for at efterprøve krav, stilles til rådighed for

indskudsgarantiordningen, når de kompetente myndigheder foretager den i artikel 1, nr. 3), nr. i), omhandlede konstatering, eller domstolen afsiger den i artikel 1, nr. 3), nr. ii), omhandlede kendelse.

Garantiordningerne skal være i stand til at opfylde behørigt efterprøvede krav fra indskyderne for så vidt angår indisponible indskud senest tre dage efter den dato, hvor de i første afsnit omhandlede oplysninger blev stillet til rådighed for dem."

b) Stk. 2 udgår.

6) Artikel 12 affattes således:

"Artikel 12

- "1. Senest den 31. december 2009 forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om harmonisering af indskudsgarantiordningers finansieringsmekanismer og om eventuel indførelse af en fællesskabsindskudsgarantiordning sammen med eventuelle passende forslag.
2. Medlemsstaterne underretter Kommissionen og Det Europæiske Bankudvalg, hvis de har til hensigt at ændre indskudsdækningens rækkevidde eller størrelse, og om eventuelle samarbejdsvanskeligheder med andre medlemsstater."

7) I bilag I foretages følgende ændringer:

- a) punkt 1-9 udgår
- b) punkt 11 udgår
- c) punkt 14 udgår.

Artikel 2

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 2008. De tilsender straks Kommissionen disse bestemmelser med en sammenligningstabel, som viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

Medlemsstaterne anvender artikel 7, stk. 1, første afsnit, fra den 15. oktober 2008.

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme artikel 7, stk. 1, andet afsnit, i direktiv 94/19/EF, som ændret ved nærværende direktiv, senest den 31. december 2009.

Bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen de vigtigste nationale bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles,

På Europa-Parlamentets vegne

Formand

På Rådets vegne

Formand